

INFO-2015
Priljeno / Received: 2009-12-28

UDK : 316.77:659.3:654.0:007
Pregledni rad / Author Review

MJESTO I ULOGA KOMUNIKACIJSKIH SUSTAVA U FUNKCIJI UPRAVLJANJA POSLOVNIH KORPORACIJA

PLACES AND ROLE THE COMMUNICATION SYSTEMS IN CORPORATIONS BUSSINES MANAGEMENT FUNCTION

*Jacinta Grbavac, Goran Popović, Vitomir Grbavac**

Hrvatsko komunikološko društvo, Zagreb, Hrvatska; Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska*
Croatian Communication Association, Zagreb, Croatia; Faculty of Agriculture, University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

Sažetak

U radu se opisuje važnost komunikacijskog sustava u upravljanju složenim poslovnim sustavom u interakciji s organizacijskim i informacijskim sustavom. Istaknuta je važnost informacijske funkcije putem koje komunikacijski sustav izražava svoju punu djelotvornost. Istraživanje je usmjereno na informacijski sustav u kojem se koristi suvremena informacijsko-komunikacijska tehnologija za obradu, prijenos, prijem i korištenje informacija za poslovno odlučivanje i upravljanje poduzećem. Posebno je naglašena zaštita informacijsko-komunikacijskog sustava s aspekta otvorenosti sustava prema okruženju i kroz ovlaštenja pristupa informacijama ustrojena na osnovu organizacijske hijerarhije poslovnog sustava. Otvorenost komunikacijskog sustava razvojem lokalnih, nacionalnih i svjetskih mreža zahtjevati će od međunarodne zajednice usvajanje jedinstvenog kodeksa normi ponašanja u komunikacijskom okruženju. Budući da u informacijskom sustavu ništa nije statično, a pogotovo nije statična organizacija i komunikacije, to je za očekivati da će se opisani model i dalje razvijati prema zahtjevima složenih poslovnih sustava i njihovih okruženja.

1. UVOD

Složenost upravljačke funkcije nameće potrebu iznalaženja optimalnih rješenja u sustavima organizacije, informatizacije i komunikacije cjelokupnog poslovnog subjekta i njegova okruženja. Međusobna povezanost tih sustava, unatoč podjele istih na zasebne organizacijske cjeline, jasno se očituje u pogledu definicija kojima se daje opisna forma, a značenje ovih temeljnih pojmova očituje se i u korištenja zajedničkih kadrovskih, programskih i informacijskih resursa konkretne poslovne korporacije, iako brojni analitičari podjednako vrijednuju doprinos svakog od navedenih sustava

Abstract

In this the paper deals with the importance of communication system which in interaction with organization and information systems manage complex business system. The importance of information function is emphasized hereby communication system convey its fully efficiency. Analysis are focused at information function in which contemporary information-communication technology is used in processing, transfer, receiving and using of informations for decision making and enterprise managing. The information-communication protection is specially emphasized in a view of environment open systems and the authority to access the information is organized on the base of business system hierarchy organization. The communication system openness will demand due to development of local, national and world networks that international community appropriates unique codex of behaviour regulations in communication environment. The information system is not static as well as the organization and the communication systems, and therefore it is expected that described model will develop further according to demands of complex business system and its environment.

u upravljačkoj funkciji poslovnih korporacija. Također, stoji činjenica da uz najbolju organizaciju i suvremenu obradu informacija bez kvalitetnog i bonitentnog komunikacijskog sustava za prikupljanje, obradu pohranjivanje i distribuciju relevantni informacije iste nebi bile dostupne upravljačkim strukturama poslovnih korporacija za donošenje poslovnih odluka. Kako komunikacijski sustavi svoju djelotvornost mogu iskazati u okviru svoje poslovne informacijske funkcije, zato je neophodno potrebno dati i prikaz iste kroz strukturu, zadaću i resursa iste u okviru poslovnih korporacija. Iz tih razloga, brojne uprava poslovnih korporacija uz već tradicionalno temeljne resurse

kao što su kapitala, znanja i sposobnosti za dnošenje valjanih odluka ističu i potrebu interakcije istih s komunikacijskim sustavom poslovnih korporacija. Iz tih razloga se umjesto zaključnih razmatranja daju se u sažetoj prezentaciji odrednice razvoja komunikacijskih sustava i njihovo značenje u funkciji upravljanja poslovnih korporacija, te njihova uska povezanost s ostalim dijelovima informacijske funkcije svake konkretne poslovne korporacije.

2. INFORMACIJA KAO TEMELJNI POJAM KOMUNIKACIJSKOG SUSTAVA

Informacija je svaki uređen skup podataka koja nema svojstvo materijalne prirode ali se iskazuje kao pojava koja se upotrebom ne troši nego oplemenjuje i kao takva postaje strateški resurs poslovnih korporacija. Informacije se prezentiraju u raznim formama: slovnim, brojčanim, slikovnim, tonskim i drugim prepoznatljivim oblicima kojima se može upravljati informacijsko-komunikacijskim resursima. Iz tako iskazane pojmovne određenosti proizlazi da je, razmjena i prijenos podataka i informacija između dva ili više subjekata u okviru jednog ili više sustava temeljna zadaća svakog komunikacijskog sustava konkretne poslovne korporacije. Gledano u tom kontekstu, komunikacije su kanali ili putevi kojima se pristupa ili po kojima se kreću podaci i informacije u jednom ili više smjerova između ovlaštenih korisnika-sudionika u određenom komunikacijskom prostoru. Također, poslovne korporacije same uređuju odnose između korisnika komunikacijskog sustava svoje poslovne korporacije, te sustaviziraju aktivnosti i događaji koji su zajedno s informacijama predmet međusobnog komuniciranja. Informacijska funkcija, zapravo, objedinjava i usklađuje djelatnosti sektora organizacije, informatike i komunikacija čiji je zajednički resurs informacija pa se uz dobru organizaciju te funkcije, koja čini uniju tih sustava, osigurava realna pretpostavka da upravljački sustav može dobro i djelotvorno funkcionirati. Kako, uprava (engl. management) donosi poslovne odluke najčešće na osnovi informacija dobivenih iz info-sustava poduzeća ili okruženja, derivira se i mjesto i uloga komunikacijskog sustava u funkciji upravljanja poslovnih korporacija. Donešene odluke su također informacije upravljačkog sustava asocijacije koje se trebaju sustavno pratiti. Odluke donešene uz pomoć komunikacijskog sustava poslovne korporacije, predstavljaju njezinu snažnu neophodno pokretačku snagu kako bi ista udovoljila brojnim standardima današnjeg informacijskog doba.

3. PRIRODNO-POJMOVNA ODREĐENOST KOMUNIKACIJSKOG SUSTAVA

Činjenica je da svako živo biće od postanka do uginuća svakodnevno neprestano komunicira unutar vrste i s okolinom. Komunikacije se ostvaruju pismom, glasom, opipom, osjetom, mišlju, izrazom, šutnjom ili na neki drugi prepoznatljiv način. Brojni su sustavi komuniciranja koji omogućuju razmjenu podataka i informacija između dva ili više subjekata. Za svaki je sustav karakteristično da postoji izvorno čvorište, kanali prijenosa i prijemno čvorište. Iz tih razloga ovo naše istraživanje se ograničava na informacijski sustav u kojem se koristi suvremena informacijsko-komunikacijska tehnologija za obradu, prijenos, prijem i korištenje raspoloživih informacija za potrebe poslovnog odlučivanja i upravljanja poduzećem. Takav komunikacijski sustav u ovom radu sagledavamo s osnova:

- zahtjeva,
- tehničke strukture,
- programskih rješenja,
- organizacijskog aspekta,
- korištenja i
- zaštite.

Brojni siet, pouzdanost su zahtjevi kojima treba udovoljiti suvremeni komunikacijski sustav u jednom složenom poduzeću. Iz tih razloga, istaći ćemo najznačajnije zahtjeve a to su: *kapacitet, pouzdanost, kompatibilnost, modularnost, ekonomičnost*

- **Kapacitet** i sklad komunikacijskih elemenata, gdje se komunikacije odvijaju na svim razinama poslovnog sustava prema postavljenim upitima ili odaslanim porukama, te koji čini informacijsku predodžbu prema perceptivnim sposobnostima korisnicima.

- **Pouzdanost** komunikacijskog sustava u kojem praktično nema prekida ili oscilacija u opsluživanju uvijek ažurnih, zadnjih informacija, što osigurava veliki stupanj sigurnosti.

- **Kompatibilnost** komunikacijskog sustava s organizacijskim, informatičkim, upravljačkim i drugim sustavima u poduzeću te njegova otvorenost, odnosno povezanost s drugim komunikacijskim sustavima u okruženju.

- **Modularnost** u kojoj su moguće horizontalno-vertikalne dogradnje sustava gdje je glavna zadaća ugradba najnovijih tehničko-tehnoloških postignuća.

- **Ekonomičnost** komunikacijskog sustava je nezaobilazan zahtjev pomoću kojeg se obavlja uravnoteženost željenog i mogućeg, potrebnog i realiziranog iskazan stanja, procjenjenim ili stvarnim rezultatima postignutih s financijskih i drugih efekata.

Tehničku strukturu svakog komunikacijskog sustav u osnovi čine:

- ulazna- izlazna- čvorišta, i
- komunikacijske prometnice ili kanali.

Ulazno Izlazna- čvorišta su predajnici ili prijemnici kontinuirano pripremanih i obrađivanih informacija pomoću kojih se putem prometnih kanala kontrolirano šalju i primaju signali pakirani u željene cjeline za informiranje poslovnih struktura. Značajke izlazno-ulaznih čvorišta i prometnica je u tome da su uvijek aktivna na svim djelovima sustava.

Komunikacijske prometnice ili kanali su putevi kojima se kreću kodirani signali na perifernim lokaciji i stožernoj razinikomunikacijskog sustava poslovne korporacije.

Programsku osnovu komunikacijskog sustava možemo podijeliti u dvije grupe i to: sustavne i upravljačke programe

- **Sustavni programi** koji osiguravaju, prate, kontroliraju, usklađuju i po potrebi sustavne programe korigiraju rad svih tehničkih komponenti komunikacijskog sustava.

- **Upravljački programi** kao nadogradnja aplikativnih programa koji osiguravaju rukovodnoj strukturi resorno selektirane i posebno oblikovane informacije s jasno iskazanim ili prepoznatljivim porukama kao pomoć pri odlučivanju.

Organizacijski aspekt u ovom radu podrazumijeva raspored strojnih i programskih produkata na stožernoj i lokalnim razinama, te njihovu povezanost, kao i kadrovski ustroj s naznakom aktivnosti na svim razinama komunikacijskog sustava, od registracije događaja i oblikovanje informacija s uskladom radnog vremena pojedinih dijelova poslovne korporacije radi prijenosa i predaje istih (informacija) korisnicima. Korištenje informacija od strane Uprave konkretne poslovne korporacije ima posebno istraživačko obilježje. Naime. dugo se smatralo kako rukovodne strukture "znaju što neće a ne znaju što hoće" dok se za informatički kadar smatralo da "znaju što ne mogu a ne znaju što mogu" pomoći managementu u oblikovanju jedinstvenog informacijsko-komunikacijskog sustava poslovnog subjekta. Takva tvrdnja niti za jedne niti za druge ne stoji. Moglo bi se prije reći da nije postojala odgovarajuća kompatibilnost ili su komunikacije između njih bile u prekidu. Zadnjih nekoliko godina s razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologij i na njima zasnovanih sustava posebno se naglašava važnost suvremene informacijsko-komunikacijske opremu, distribuirane i interaktivne obrade, standardizacije baze podataka i programe pri čemu se uz porast informacijsko-komunikacijske pismenosti te oblikovanja baze znanja uz primjenu simulacijskih

modela i programa umjetne inteligencije uspostavila stalna komunikacija s menadžmentom poslovne korporacije. Ta činjenica, nameće potrebu izučavanja i primjene jednostavnih modela informiranja i kreiranja novih sustava odlučivanja baziranih na principima "petljih" ili povratnih veza s sustavom obrade informacija ili nižim obradama podataka odnosno kroz kreiranje nužno potrebnih informacijskih baza i baza podataka.

Zaštita komunikacijskog sustava je s globalnog aspekta inkompatibilan pojam, pojam otvorenih sustava. Razvoj komunikacijskih mreža na lokalnom, nacionalnom a posebno svjetskom komunikacijskom prostoru (Internet) porušio je sve klasične sustave zaštite informacija i komunikacija. Dodamo li tome sve češću pojavu izrade i uz pomoć komunikacijskih veza dostave tzv. "virusa" od kojih se bez posebnih programa zaštite ne mogu obraniti računala nižih organizacijskih razina poslovnih korporacija. Zato će, pretpostaviti je, biti nužno da međunarodna zajednica usvoji jedinstven kodeks normi koji će spriječiti opasan rat kao produkt informacijsko-komunikacijske tehnologije. Paralelno s tim razvijaju se i sustavi ovlaštenja korištenja informacija, gdje se bez konkretnog odobrenja onemogućava pristup informacijama i podacima koji imaju status "zaštićeno".

Tako, prema organizacijskom propisu jedne poslovne korporacije ovlaštenja se dodjeljuju na način, kako slijedi:

- Predsjednik uprave (glavni direktor) - pregledi podataka svih podsustava.
- Članovi uprave - pregledi podataka vezanih za resor (podsustav) kojim rukovode.
- Direktor Funkcije marketinga - istraživanje tržišta izgrađenog prostora, ugovaranje i praćenje prodaje, praćenje tržišnih programa, praćenje investitorskih programa, financijsko poslovanje, kalkulacije i ponude, uredsko poslovanje ("Office Vision"),
- Direktor Funkcije za ekonomske i financijske poslove - izvršenje planova, pokazatelji poslovanja, sve financijske aplikacije, sve knjigovodstvene aplikacije, sve kadrovske aplikacije, praćenje žiro računa i likvidnosti, uredsko poslovanje,
- Direktor Funkcije za teh. proiz. poslove - izvješća iz svih aplikacija vezanih za funkciju, izvješća iz svih aplikacija vezanih za razvoj i izvršenje planova poslovanja, uredsko poslovanje.
- Direktor Funkcije za turizam - hotelsko ugostiteljsko poslovanje, izvješća iz svih aplikacija vezanih za funkciju, uredsko poslovanje,
- Direktor Informacijske funkcije - Pregled svih korisničkih šifri (user-a), izvješća iz poslovanja Društva po svim podsustavima, pregled informatičke opreme i razvoja programa, šifarski sustav, projekti organizacije, uredsko poslovanje,

- Direktor Funkcije za kadrovske i opće poslove - sve kadrovske aplikacije, izvješća iz svih drugih aplikacija vezanih za poslovanje funkcije, uredsko poslovanje.

Organizacijski ustroj informatičkih podsustava načinjen je u skladu s organizacijskim ustrojem jednog konkretnog poslovnog sustava. Takav pristup omogućuje adekvatnu i preciznu zaštitu svih podataka i informacija, te dodijelu ovlaštenja za njihovu uporabu. Nadležnost za uporabu podataka i dodijelu ovlaštenja korisnicima informacijskog podsustava koji pokriva poslovanje određene funkcije imaju direktori funkcija. Sektor informatike ima obvezu provedbe fizičke i logičke zaštite informacijske i komunikacijske sklopovske opreme tj. strojne opreme, te programa, podataka i informacija tj. programske podrške.

Ovlaštenja za rad na samom sustavu (sustavni poslovi, kreiranje novih programskih rješenja itd.) imaju samo djelatnici Informacijskog centra. Razine ovlaštenja definirane su u samom sustavu

(računalu), a dodjela ovlaštenja pojedinom djelatniku definirana je sistematizacijom radnih mjesta. Aplikacije razvijene u Informacijskom centru izrađene su za konkretnog korisnika. Za svaki pojedini program, grupe podataka i informacija kreiraju se tzv. autorizacijske liste u kojima se točno specificiraju korisničke šifre koje ih mogu koristiti i kako ih koristiti (pregled i/ili ažuriranje i/ili brisanje). Daljnja se sigurnost postiže tako da se korisnik prilikom prijave za rad na računalu ulaznom procedurom upisa korisničke šifre (user) i zaporke (password) automatski usmjerava samo na rad s aplikacijama za koje je ovlašten. Zaštita od neovlaštene uporabe PC računala ugrađena je u samom računalu. Organizacija ovlaštenja i zaštita bazirana je na postojećem stanju informatizacije poslovne. Korporacije (društva) Sasvim je razumljivo da je bilo kakvom promjenom u stanju informatizacije i kompletnosti same informacijske opreme i ona podložna adekvatnoj promjeni.

Slika 1: MIS - Izbor podsustava

Društvo Zagreb
IZVJEŠĆA IZ POSLOVANJA DRUŠTVA KORPORACIJE
Podsustavi poslovanja
1. Podsustav marketing
2. Ekonomski podsustav
3. Upravljački podsustav
4. Podsustav proizvodnja, građenje, usluge
5. Podsustav ugostiteljstvo
6. Podsustav kadrovski, pravni i opći poslovi
99. Povratak u osnovni izbornik
ODABERITE OD PONUĐENOG:
nivo: 0
F3 - Povratak u prethodni panel

Izborom opcije 1. (upisom broja jedan u polje ODABERITE OD PONUĐENOG te pritiskom na tipku ENTER aktiviraju se izvješća iz podsustava Marketing.

4. INFORMACIJSKA FUNKCIJA POSLOVNE KORPORACIJE

Saznanje da se od starih organizacijskih struktura informacijskog tipa nema što uzeti osim spoznaja o nužnom iskustvu na razvojnom putu primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija, jest i korisna činjenica da se moramo okrenuti novom

upoznavanju alokacije i implementacije novih organizacijskih oblika informacijske funkcije, ponajprije kod složenih organizacijskih sustava poslovnih korporacija. Novo upoznavanje organizacije informacijske funkcije bazira se na mrežno-relacijskom pristupu koordinacijskog tipa, gdje su centralizacija i decentralizacija irelevancija u kompleksnom informacijskom funkcioniranju ovih

složenih sustava poslovnog tipa.

Informacijska funkcija nekog poslovnog sustava nastaje zajedno i traje neprekidno sve vrijeme postojanja i prestaje kad nestaje poslovni sustav, gdje ona pokriva sve segmente poslovnog sustava i povezuje ih međusobno i s okruženjem.

Informacijska funkcija sadrži organizacijske dijelove (grupe) za organizaciju, projektiranje i razvoj programa (SW), održavanje i razvoj tehničke potpore (HW) i održavanje i razvoj lokalnih i vanjskih privatnih i javnih komunikacija i mreža i servisa.

Informacijska funkcija, javlja se dakle, kao organizacijska jedinica poslovnog sustava koja ima jasno definirano područje djelovanja (djelatnost), usvojenu tehnologiju rada, definirane korisnike svojih proizvoda (tržište), osigurana sredstva rada i kadrove za realizaciju planom postavljenih zadaća.

Temeljne značajke informacijske funkcije su sljedeće:

- Ravnopravan status s ostalim funkcijama poslovnog sustava,
- Zajedničko djelovanje s drugim funkcijama u ostvarenju cilja,
- Usuglašenu strategiju razvoja s razvojem poslovnog sustava,
- Kontinuirano napajanje energijom,

- Sudjelovanje u upravljanju poslovnim sustavom,
- Provedbu zaštite u svim dijelovima poslovnog sustava.

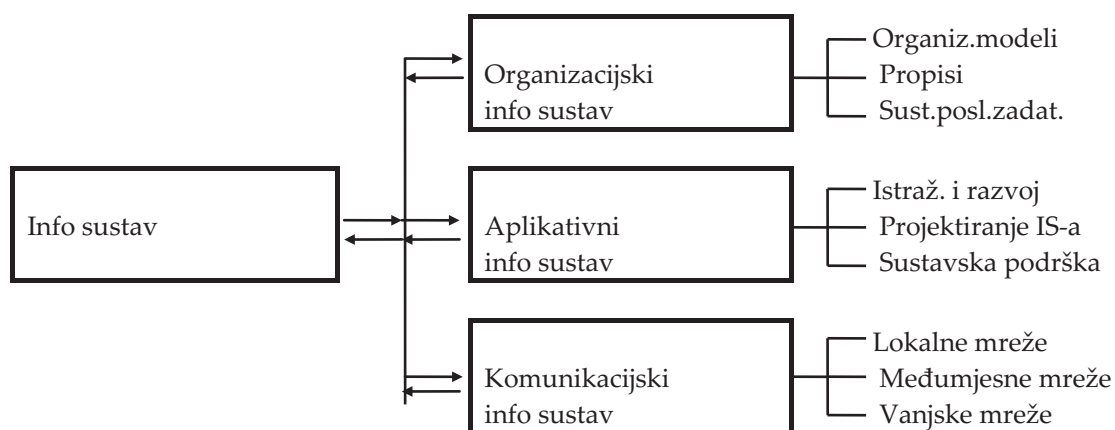
Upravljanje sustavom je u izravnom odnosu s informacijskom funkcijom. Informacije služe svim funkcijama za donošenje poslovnih odluka. Informacija kao resurs informacijske funkcije služi i toj funkciji da sama sebe kontrolira, analizira, usklađuje, unapređuje i razvija u službi poslovnog sustava.

Informacijsku funkciju u organizacijskom obliku čini: stožerni informacijski centar povezan sa svim lokalnim i perifernim informacijskim centrima poslovnog sustava u zajedničku informacijsko-komunikacijsku cjelinu.

Organizacijska struktura informacijskog centra u globalnoj podjeli obuhvaća organizaciju, projektiranje, tehničko-tehnološku osnovu i komunikacije (Slika 2).

Suvremena znanost sve te dijelove i ostale segmente koji čine informacijsku funkciju, teorijski izučava i prezentira kao posebne znanstvene discipline, ali ih je u praksi nemoguće promatrati odvojeno. Svi ti dijelovi funkcioniraju usporedno i kao podsustav informacijskih funkcija i čine cjelinu koja zajedno s ostalim funkcijama (podsustavima) u složenom poslovnom sustavu ostvaruje svoju zadaću.

Slika 2: Struktura informacijske funkcije

5. MODEL UPRAVLJANJE POSLOVNOM KORPORACIJOM

Menadžment (Uprava) Društva poslovne korporacije je u cjelini gledano veliki "mozak" koji upravlja svim funkcijama složenog sustava pa tako i informacijskom funkcijom. Član uprave iz informacijske funkcije daje smjernice u radu dijelova te funkcije, prima izvješće o radu

funkcije te donosi odluke iz područja djelovanja i osobne nadležnosti. Strategiju razvoja poslovnog sustava utvrđuju svi članovi uprave na čelu s predsjednikom uprave. Zadaća uprave Društva poslovne korporacije je izrada strategije razvoja poslovnog sustava koja obuhvaća dugoročnu viziju strukturne djelatnosti, optimalnu strukturu organizacije i politiku usklađivanja materijalnih i radnih resursa.

Iz strategije razvoja poslovnog sustava proizlazi i strategija razvoja informacijske i drugih funkcija sadržanih u poslovnom sustavu. Obrnuto gledano zbroj strategija razvoja podsustava (funkcija) čini strategiju poslovnog sustava.

Važanje sklad organizacijskog ustroja informacijske funkcije s ustrojem ostalih organizacijskih dijelova korisnika informacija. U protivnom dolazi do nerazumijevanja ili nekompatibilnosti pa se događa da se dobivene informacije neadekvatno koriste ili se ne dobivaju tražene informacije. Sklad se postiže ravnotežom statusa strukture organizacije, oblika, složenosti poslova i zadataka i adekvatne podjele ovlaštenja i odgovornosti.

Činjenica je da gotovo svaki složeni sustav predstavlja jedan otvoren, dinamičan i često nedeterminirani splet procesa koji, zbog svog vlastitog opstanka i postizanja zadanih ciljeva produkcije i reprodukcije, objedinjava sve potrebne resurse na takvoj organizacijskoj osnovi koja mu jamči kontinuirani rast i razvoj. No, također je činjenica da su takvi sustavi iznimno podložni utjecaju aktivnih komponenata iz okruženja s tendencijom da se izazovu promjene unutar samog sustava. Zbog toga smo danas svjedoci permanentnog utjecaja i prodora novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i na njima temeljenih znanja iz tzv. svjetskog tehnološkog okruženja na unutrašnje aktivne komponente naših složenih organizacijskih sustava, i to poglavito s ciljem da se izazovu transformacije u domeni postojećih informacijskih resursa ili implementacija na temelju tih aktualnih postignuća.

Djelatnosti poslovnih korporacija (poduzeća) statusno su organizirane u poslovno-proizvodne podsustave (Funkcije), sektore koji se dalje dijele na RJ i mjesta troškova u proizvodnji te odjele i službe u poslovnoj organizaciji. Tako su u jednoj konkretnoj poslovnoj korporaciji ustrojani slijedeći podsustavi: marketing, ekonomika, informacijski, proizvodnja, turizam i kadrovski podsustav.

Upravljanje poslovnom korporacijom (društvom) uređuje se Statutom u skladu s Zakonom o trgovačkim društvima, gdje se za složene sustave najčešće ustrojava kolektivni organ uprave na čelu s predsjednikom. Svi članovi uprave Društva su i resorni direktori funkcija kojima neposredno rukovode.

Sastav uprave može biti :

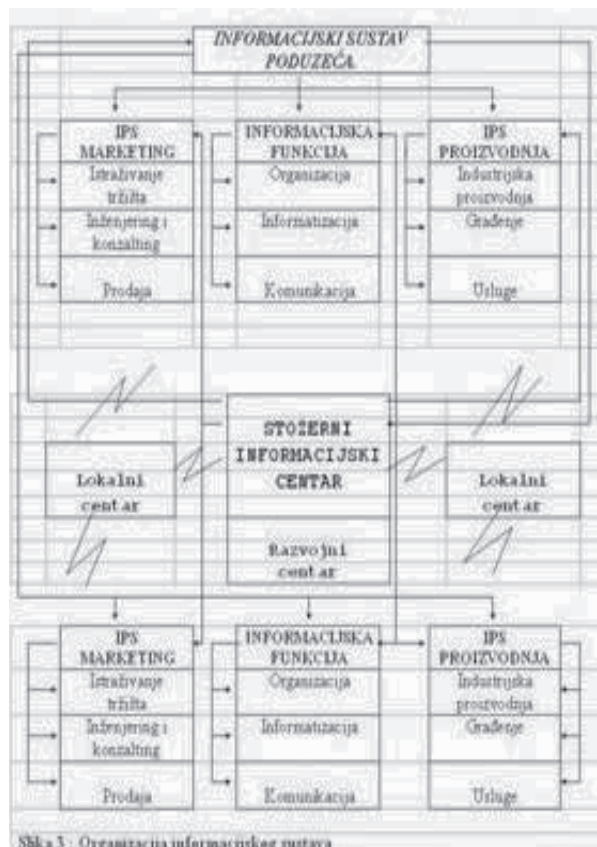
- Glavni direktor - Predsjednik Uprave
- Direktor funkcije marketing - član Uprave
- Direktor funkcije za ekonomsko-financijske poslove - član Uprave
- Direktor informacijsko-komunikacijske funkcije - član Uprave

• Direktor tehničko-proizvodne funkcije - član Uprave

• Direktor kadrovske funkcije - član Uprave

Direktor informacijsko-komunikacijske funkcije, osim što je član uprave gdje mu je Zakonom o trgovačkim društvima jasno definiran položaj, područje djelovanja i odgovornost, vezano za organizacijsku jedinicu kojom rukovodi, ima sljedeći djelokrug rada:

- Kreira i odobrava poslovnu politiku Društva zajedno s ostalim članovima uprave,
- Sudjeluje u izradi i usvajanju strategije razvoja poslovnog sustava Društva,
- Daje smjernice razvojnog plana informacijske funkcije i predlaže upravi Društva njegovo donošenje,
- Analizira izvješća ostvarenja razvojnog plana informacijske funkcije i donosi ocjenu uspješnosti,
- Koordinira rad projektiranja organizacije, informacijskih poslova i poslova komunikacija,
- Razmatra platformu informacijske tehnologije i predlaže izbor upravi Društva,
- Provodi politiku Društva u svim segmentima organizacije s kojom rukovodi,
- Osigurava provedbu organizacije, informatizacije i komunikacija u svim funkcijama Društva,
- Brine o provedbi mjera zaštite te daje prijedlog

Slika 3: Organizacija informacijskog sustava

ovlaštenja u uporabi baze podataka,

- Osigurava dobru suradnju na svim razinama Društva.

Za svoj rad direktor informacijske-komunikacijske funkcije odgovara nadzornom odboru Društva kao i ostali članovi Društva.

Shematski prikaz organizacije informacijskog sustava s informacijskim podsustavima i grupama aplikacija u svezi sa stožernim informacijskim centrom dat je na slijedećoj slici (Slika 3).

6. OČEKIVANI REZULTATI (UMJESTO ZAKLJUČKA)

Integracija djelatnosti organizacije, informatike i komunikacija u jednu funkciju i njezino statusno izjednačavanje s ostalim funkcijama osigurava ravnopravan nastup u kreiranju poslovne politike konkretne korporacije (Društva), određivanju temeljnih ciljeva i trasiranju strategije razvoja Društva i vlastitog razvoja. Na taj način Informacijska funkcija preuzima svoju sudbinu u svoje ruke. Time preuzima i odgovornost za preuzete obveze koje proizlaze iz područja djelovanja.

Učinci koji se očekuju od Informacijske funkcije, posebno u dijelu komunikacijskog sustava su uvijek rezultat rada svih njezinih organizacijskih dijelova i podsustava. Djelotvornost funkcije očituje se u skraćenu vremena realizacije svih projekata organizacije i informatizacije, od ideje do implementacije i uvođenja. Glavnu riječ ili ulogu vođenja ima Informacijska funkcija u svim fazama. Jedinstvo informacijskog sustava je rezultat koji se očekuje upravo zbog toga što Informacijska funkcija rješavanjem pojedinačnog projekta uvijek osigurava odgovarajuće poveznice s ostalim projektima i sustavom u cjelini.

Strateški učinci djelovanja komunikacijskog sustava očekuju se na području odlučivanja, upravljanja, distribucije i korištenja informacija. Ako znamo da je informacija osnovni resurs na osnovi kojeg rukovodne strukture donose odluke, tada je jasno da u tom pravcu treba usmjeriti glavninu djelovanja komunikacijskog sustava. Obrada informacija i njihova prilagodba dostupnosti u opsegu, obliku i roku konkretnom rukovoditelju bit će od posebne važnosti za donošenje valjanih odluka.

Uz postojeću bazu podataka koju treba stalno ažurirati i održavati, nužno je kreirati i nove baze kao što su baze potreba i baze znanja. Baze potreba su sistematizirane prema zahtjevu radnog mjesta kojem su namijenjene informacije iz jednog ili više resora unutar ili izvan poslovnog sustava. Ovoj bazi mogu pristupiti ovlaštenici na način da se uključe u bazu koja ih dalje vodi upitima. Baza je namijenjena prvenstveno rukovodnoj strukturi koja će na taj

način uz pomoć računala kreirati svoje potrebe. Baza znanja, koja je svakim danom bogatija, naslanja se na bazu potreba, a njezina će uloga u cjelokupnom sustavu dati odgovor na konkretno pitanje osobi s ovlaštenjem. Baza znanja temelji se na programima umjetne inteligencije. Ekspertni sustavi su programska rješenja podržana računalom koja u određenim specifičnim situacijama sama donose odluku. Ekspertni sustavi su naslonjeni na bazu znanja i njihova šira primjena tek dolazi. Upravljanje uz pomoć računala je postupak koji prati tehnološki slijed aktivnosti te na bazi izračuna, određuje i kvantificira aktivnosti. Programi za upravljanje imaju za cilj zatvaranje određenog ciklusa u poslovno-proizvodnom procesu. Ovdje se misli na takav automatizam radnji koje sve funkcije trebaju obaviti da bi se određen krug zatvorio u složenom sustavu. Na kraju izlaganja ovog rada valja kazati da nastupajuća je informacijska-komunikacijska revolucija donosi snažne promjene u organizaciju poslovanja poslovnih korporacija s tendencijom intenzivnog razvoja i teško predviđivim dometima za našu generacije a kamoli za generacije koji tek dolaze. Zapravo, informacijsko-komunikacijska tehnologija već sada se razvija takvim tempom da praktično prije zastarijeva nego nađe punu primjenu. Zato opisan model organizacije komunikacijskog sustava u funkciji upravljanja poduzećem znači suvremeno rješenje praćenja razvoja poslovnih sustava na informatičko-komunikacijskoj osnovi. Budući da u informacijsko-komunikacijskim sustavima ništa nije statično, a pogotovo nije statična njihova organizacija modela, za očekivati da će se opisani model i dalje razvijati prema zahtjevima složenih poslovnih sustava i njihovih okruženja i unapređivati.

Literatura

1. Abramović I. Teorija rizika i metode odlučivanja, FOI Varaždin 1982.
2. Bahtijarević i dr. Organizacijska teorija, Informator, Zagreb 1991.
3. Brajša P. Menadžerska komunikologija, DRIP, Zagreb 1993.
4. Čerić V. Ekspertni sustavi, Ekonomski fakultet, Zagreb 1993/94.
5. Čubrilo M. Matematička logika za ekspertne sisteme, Informator, Zagreb 1989.
6. Grbavac V. Informatika, kompjutori i primjena, HZDP, Zagreb 1995.
7. Grbavac V. Analiza i implementacija informatičkih sustava, Školska knjiga, Zagreb 1991.
8. Grbavac V. & J., Komunikacijski sustavi, DOIK, Zagreb 2008.
9. Kapustić S. i dr. Organizacija-znanost i struka u suvremenom društvu, FIO Varaždin 1989.
10. Kapustić S. Metodika organizacijskog projektiranja, Samobor, 1989.
11. Martin J. Baza podataka za krajnjeg korisnika, Informatika i društvo, Zagreb 1985. Prijevod s engleskog "An End User's Guide to Data Base", Prentice Hall 1981.
12. Srića V. Informatički inženjering i menadžment, DRIP, Zagreb 1991.
13. Zver I. Proces odlučivanja u organizacijama udruženog rada, Informator, Zagreb 1983.